

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ
«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» КеАҚ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН
НАО «Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева»
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN
NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

«Тіл оқытудың инновациялық тәсілдері: теория мен практиканы ұштастыру» атты I
Көктемгі Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары
2025 ж. 4 сәуір

«Иновационные подходы преподавания языков: слияние теории и практики»»
Материалы I Весенней Международной научно-практической онлайн конференции
4 апреля 2025 г.

“Innovative Approaches of Language Teaching: Bridging Theory and Practice”
Proceedings of the I Spring International Scientific and Practical Online Conference
April 4, 2025

Астана, 2025 ж.

УДК 80/81
ББК 81.2
Б18

Chief Editor: Perizat Zh. Balkhimbekova – Head of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”, PhD, assistant professor

Editorial Board:

Dina K. Kurmanayeva – PhD, associate professor of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Ainagul M. Mukhtarkanova – candidate of pedagogical sciences, associate professor of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Madina Zh. Tussupbekova – candidate of pedagogical sciences, associate professor of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Assem M. Kysyrova – candidate of philological sciences, assistant professor of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Aigul K. Sadykova – PhD, a senior teacher of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Saltanat K. Mukanova – a senior teacher of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

I Spring International Scientific and Practical Online Conference “INNOVATIVE APPROACHES OF LANGUAGE TEACHING: BRIDGING THEORY AND PRACTICE”: Proceedings of the online conference (Astana, April, 2025). – Astana: NJSC “The L.N. Gumilyov ENU”, 2025. – 220p.

The proceedings of the annual conference include scientific articles of participants of the I Spring International Scientific and Practical Online Conference “Innovative Approaches of Language Teaching: Bridging Theory and Practice”, which was held at the Foreign Languages Department on April 4, 2025 in an online format. Materials in these proceedings can be of interest to young and experienced researchers, university and school teachers, different level students who are involved in pursuing research into modern approaches to developing foreign language skills; competence-based modeling in foreign language teaching; interaction of multicultural communication, linguistics, translation with foreign language teaching; the use of information technologies in foreign language teaching.

Authors are fully responsible for the content of their scientific articles and the truthfulness of the facts indicated.

ISBN 978-601-385-060-3

Table of Contents

SECTION 1

ТЕХНОЛОГИЯЛАР АРҚЫЛЫ ТІЛ ҮЙРЕНУ

ОБУЧЕНИЕ ЯЗЫКАМ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ТЕХНОЛОГИЙ

TECHNOLOGY-ENHANCED LANGUAGE LEARNING

THE FUTURE OF HIGHER EDUCATION

Ali Güneş..... 8-11

TEACHING LITERATURE IN THE DIGITAL AGE: TOOLS FOR ENGAGING LANGUAGE LEARNERS

Asım AYDIN..... 11-16

DOES AI HAVE EMOTIONS? EXPLORING THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN DESIGNING SYLLABUS FOR SHORT STORY LITERATURE CLASSES

Mustafa CANLI..... 16-21

DECODING SOCIETAL TRENDS THROUGH SOCIAL TEXTS: A TRANSLATION-BASED FRAMEWORK FOR ENHANCING LINGUISTIC COMPETENCE AND INTERCULTURAL AWARENESS IN ELT

ÖZDEMİR. Ö..... 21-29

ПОДГОТОВКА ЛИНГВИСТОВ К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ОБЛАСТИ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ

Владимирова С.В...... 30-34

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЦИФРОВЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ РЕСУРСОВ В ПРЕПОДАВАНИИ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ: ПРАКТИКООРИЕНТИРОВАННЫЙ АСПЕКТ

Кочконбаева С. И., Сулайманжанова Н. С...... 34-42

ПРЕИМУЩЕСТВА ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЯ, НА ПРИМЕРЕ ЛАТИНСКОГО ЯЗЫКА

Жакаева Г. К., Иметова Ж. К...... 42-46

THE USE OF CRITICAL THINKING IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES

Zhandildinova A.M.
Zhanayeva Zh.A...... 46-50

THE INTEGRATION OF AI TECHNOLOGIES IN ENGLISH LANGUAGE INSTRUCTION: A CRITICAL ANALYSIS OF PROS AND CONS

Otyzbayeva K., Zarkesheva A...... 50-53

USING VIDEO MATERIALS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Ospanova F.A...... 53-57

ENHANCING LANGUAGE PROFICIENCY: APPROACHES TO TEACHING PHRASEOLOGY <i>Alzhanova A. Kerimbaeva K., Kemelbekova E.....</i>	57-61
МОТИВАЦИОННЫЙ ПРОФИЛЬ УЧЕНИКА: ИССЛЕДОВАНИЕ ФАКТОРОВ, ВЛИЯЮЩИХ НА УЧЕБНУЮ МОТИВАЦИЮ <i>Балтынова А.Ш., Буркитбаева А.Г., Дуйшоналиева Б. Т.....</i>	62-65
SPEAKING THROUGH READING: MEDIA DISCOURSE AS THE RESOURCE FOR VARIOUS TOPICS <i>B.G. Smagulova</i>	66-70
MIND MAP ӘДІСІ АРҚЫЛЫ ТІЛДІК ЕМЕС МАМАНДЫҚТАҒЫ СТУДЕНТТЕРДІҢ АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ ОҚЫЛЫМ ДАҒДЫСЫН ДАМЫТУ <i>Мусабаева Г.М.....</i>	71-74
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚЫТУДЫҢ ҰЛТТЫҚ-МӘДЕНИ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ <i>Нұрғалиева Ұ.С., Мұқанова С.Қ., Ниязбекова А.А.....</i>	74-78
ПРЕЕМСТВЕННОСТЬ ОБУЧЕНИЯ ЯЗЫКАМ: ОТ АНГЛИЙСКОГО КО ВТОРОМУ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ В КАЗАХСКОЯЗЫЧНЫХ ГРУППАХ <i>А.К. Аубакирова, Г.К. Тусупова, Г.Ж. Нурбекова, Г.М. Жусупова</i>	78-81
ҚАЗАҚ, АҒЫЛШЫН ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ МІНЕЗДЕРІНІҢ ПАРЕМІЯЛЫҚ СИПАТЫ <i>Қызырова Ә.М., Нұрдыбаева А.К.....</i>	81-85
Section 2	
ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ ЖӘНЕ ЖЕКЕ ТІЛ ҮЙРЕНУ	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ПЕРСОНАЛИЗИРОВАННОЕ ИЗУЧЕНИЕ ЯЗЫКОВ	
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND PERSONALIZED LANGUAGE LEARNING ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТІ АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚЫТУДАҒЫ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ <i>Бейсенбек Ж.</i>	85-90
ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТТІҢ АҒЫЛШЫН ТІЛІН ҮЙРЕНУДЕГІ МҮМКІНДІКТЕРІ <i>Ізбасар Н., Кеңес Д. Мухтарханова А. М.....</i>	90-92
THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON A MODERN FIRST-YEAR STUDENT <i>Загоруля О.Л., Бектрумова А., Ласкова А.....</i>	93-97
Technology Enhanced Language Learning: The Role of Artificial Intelligence <i>Sadykova A.K., Samoilova.K.I, Serzhanuly.Y.....</i>	97-101

THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON STUDENT LEARNING <i>A. Serikpayeva, G. Bimuratova, Niyazbekova A.A.....</i>	101-107
FOOD WASTE IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS: THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MITIGATION <i>Khaidar A., Zhumadi K., Otyzbayeva K.Zh.....</i>	107-109
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ В ОБУЧЕНИИ И ПРЕПОДАВАНИИ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ <i>Мусабекова З.С., Имангалиева М.К.....</i>	110-115
НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ПЕРСОНАЛИЗИРОВАННОГО ИЗУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА С ПРИМЕНЕНИЕМ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА <i>Маликов Н., Аубакирова А.К.....</i>	115-117
Section 3	
ТІЛДІК ЕМЕС ФАКУЛЬТЕТТЕРДЕ ШЕТ ТІЛДЕРІН ОҚЫТУ	
ПРЕПОДАВАНИЕ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ НА НЕЯЗЫКОВЫХ	
ФАКУЛЬТЕТАХ	
TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN NON LINGUISTIC FACULTIES	
МАТЕМАТИКА ЛОГИКАСЫ МЕН АҒЫЛШЫН ГРАММАТИКАСЫН БАЙЛАНЫСТЫРУ ТЕХНИКАСЫ <i>Сейдулла О.О, Буркитбаева А.Г.....</i>	118-121
English for Specific Purposes in the Higher Education System of Kazakhstan <i>Burkitbayeva D.K., Zhaksylykov A.Z., Ustelimova N.A.....</i>	121-128
MECHANICAL ENGINEERING AND VIRTUAL REALITY: ANALYZING AND IMPROVING THE CAR AERODYNAMICS. <i>Kumekov Nurassyl, Dyusengalieva A. A.....</i>	128-133
ENHACING SPECIALIZED ENGLISH LANGUAGE SKILLS FOR VARIOUS SECTORS OF TOURISM <i>Mukanova L.S., Tazhitova G.Z.....</i>	133-137
ENHANCING CRITICAL THINKING SKILLS THROUGH THE INTERPRETATION OF AUTOCHTHONOUS TEXTS <i>Shakhputova Z.Kh., Aitmukhamedgali M.....</i>	138-143
THE ROLE OF CULTURALLY CONTEXTUALIZED ELT IN ENHANCING CRITICAL THINKING SKILLS AMONG KAZAKHSTANI LEARNERS <i>Shukirbayeva B.K., Kurmanayeva D.K.....</i>	143-150

ПРОБЛЕМЫ МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ НЕЛИНГВИСТИЧЕСКИХ
ФАКУЛЬТЕТОВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

Жомай Г.К...... 151-154

ВЫГОРАНИЕ И КУЛЬТ ПРОДУКТИВНОСТИ СРЕДИ СТУДЕНТОВ ПЕРВОГО
КУРСА УНИВЕРСИТЕТА

*Загоруля О.Л., Берекетова Т., Жұмажан Ж., Бақыт Ә., Ашкенова
Д.*..... 154-158

Section 4

ҮЗДІКСІЗ ЖӘНЕ КӨПТІЛДІ БІЛІМ БЕРУ

НЕПРЕРЫВНОЕ И МНОГОЯЗЫЧНОЕ ОБУЧЕНИЕ

LIFELONG AND MULTILINGUAL EDUCATION

THE IMAGE OF WOMEN IN KAZAKH LITERATURE: PAST AND PRESENT

Әмзе А., Баймұханбет Н., Мухтарханова А. М...... 158-163

АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ СӨЗДЕРДІҢ ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕ ОРФОГРАФИЯЛЫҚ
ЖӘНЕ ФОНЕТИКАЛЫҚ ӨЗГЕРІСТЕРІНЕ ШОЛУ

Закарина Қ., Казимова Г., Мухтарханова А. М...... 163-168

АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ «ТОЛЫҚ АДАМ» ІЛІМІ АРҚЫЛЫ ТІЛ
ҮЙРЕНУ ЖӘНЕ ТҰЛҒАЛЫҚ ДАМУ

Арғынбаева Ұ., Куралбаева А., Мухтарханова А. М...... 168-170

ҚАЗАҚ ЖӘНЕ АҒЫЛШЫН ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ӘЙЕЛДІҢ РӨЛІ

Қонысбек Ж., Рахымбек Е., Мухтарханова А.М...... 171-174

АБАЙ МЕН ШЕКСПИР: ҰЛЫ ТҰЛҒАЛАР

ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ҮНДЕСТІК

Мұхтар А.Т., Мухтарханова А.М...... 175-178

ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ ИДИОМАЛАР

Пернебай Е., Мухтарханова А. М...... 178-182

АМЕРИКАНДЫҚ ЖӘНЕ БРИТАНДЫҚ АҒЫЛШЫН ТІЛІНІң АЙЫРМАШЫЛЫҒЫ <i>Серикбол Ж., Мұратбек А., Мухтарханова А.М.</i>	182-186
--	---------

ҚАЗАҚ ЕРТЕГІЛЕРІНІң АҒЫЛШЫН ЕРТЕГІЛЕРІНЕН АЙЫРМАШЫЛЫҒЫ: «ЕР ТӨСТІК» ПЕН «ДЖЕК ЖӘНЕ БҰРШАҚ САБАҒЫ» <i>Шаукен Ә., Капбасова А., Мухтарханова А. М.</i>	186-190
--	---------

Section 5

ОНЛАЙН ЖӘНЕ АРАЛАС ТІЛДІК ОҚЫТУ

ОНЛАЙН И ГИБРИДНОЕ ЯЗЫКОВОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ONLINE AND HYBRID LANGUAGE EDUCATION

THE BENEFITS OF USAGE HYBRID EDUCATION FOR FOREIGN LANGUAGE <i>Alatay. N.Sh., Nurgaliyeva U. S.</i>	190-195
---	---------

ОНЛАЙН ЖӘНЕ АРАЛАС ТІЛДІК ОҚЫТУ <i>Шора А. Қ., Балхимбекова П.Ж.</i>	195-199
---	---------

АҒЫЛШЫН ТІЛІНЕН ЕНГЕН SLANG СӨЗДЕРДІң ҚАЗАҚ ТІЛІНЕ ӘСЕРІ <i>Жолтан М., Қатарбай А., Тусупбекова М.Ж.</i>	199-206
---	---------

АҒЫЛШЫН ЖӘНЕ ҚАЗАҚ ТІЛДЕРІНДЕГІ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ ТЕРМИНДЕРІНІң ЖАСАЛУЫНА ҚЫСҚАША ШОЛУ <i>Қуанышбек А.Б., Нұрдыбаева А.Қ.</i>	206-212
--	---------

ТЕХНОЛОГИЯЛАР АРҚЫЛЫ ТІЛ ҮЙРЕТУ <i>Ахмет Қ., Балхимбекова П.Ж.</i>	212-215
---	---------

<i>GAMIFICATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: THE EFFECTIVENESS OF MOBILE APPLICATIONS IN INCREASING STUDENT MOTIVATION</i> <i>Zhamikhanova D.K., Mukushev D.G.</i>	216-220
--	---------

organize audio exercises, test video comprehension, or enable collaboration. Although online resources from textbook publishers did not show a significant effect, assignments adapted by teachers were no less effective. This is important when choosing textbooks: the key factor is not efficiency, but the availability of resources and time to adapt materials.

In conclusion, hybrid learning has a significant positive effect on writing ($d = 1.20$) and listening ($d = 1.32$) skills, while the effect on speaking remains moderate ($d = 0.07 - 0.62$). Using an LMS contributes to higher scores ($d = 1.72$ in within-group studies), and repeating hybrid courses improves their effectiveness ($d = 1.39$ vs. $d = 0.42$). Online resources from textbook publishers did not show a significant effect.

List of literature: Annual Review of Applied Linguistics (2011), 31, 19–35. © Cambridge University Press, 2011, 0267-1905/11 \$16.00 doi: 10.1017/S026719051100002X “Current Trends in Online Language Learning Robert J. Blake” https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/FCF6C4BFE08CAB0B50F8AAAE73C77F1C/S026719051100002Xa.pdf/current_trends_in_online_language_learning.pdf

“A Meta-Analysis of Hybrid Language Instruction and Call for Future Research” TÜLAY DIXON,¹ MARYANN CHRISTISON,² DANIEL H. DIXON,³ AND ADRIAN S. PALMER⁴ ¹Northern Arizona University, Department of English, 705 S Beaver St, Flagstaff, AZ 86011 Email: to283@nau.edu ²University of Utah, Department of Linguistics/Urban Institute for Teacher Education, 255 S. Central Campus Dr. #2300, Salt Lake City, UT 84112 Email: ma.christison@utah.edu ³Northern Arizona University, Department of English, 705 S Beaver St, Flagstaff, AZ 86011 Email: dhd23@nau.edu ⁴University of Utah, Department of Linguistics, 255 S. Central Campus Dr. #2300, Salt Lake City, UT 84112 Email: adrian.palmer@utah.edu https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/modl.12732?casa_token=przbulZILxsAAA%3AH9ZTPWCLUgXBRBduasGKrOnG2rbfitjU-TR3LiRKdNShJYx_-HzfQeekwNe0M41bzie_Be0sLXM

“Hybrid learning and its current role in the teaching of foreign languages” 4th WORLD CONFERENCE ON EDUCATIONAL TECHNOLOGY RESEARCHES, WCETR2014 Blanka Frydrychova Klimovaa *, Jaroslav Kacetla a University of Hradec Kralove, Faculty of Informatics and Management, Rokitanskeho 62, Hradec Kralove 3, 500 03, Czech Republic <file:///C:/Users/Lenovo/Desktop/1-s2.0-S1877042815031055-main.pdf>

ӘОЖ 183.110

ОНЛАЙН ЖӘНЕ АРАЛАС ТІЛДІК ОҚЫТУ

Шора Аяулым Қанатқызы

Жетекші: *Балхимбекова П.Ж.*

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

Түйіндеме: Бұл мақалада тілдік оқытудың онлайн және аралас түрлерінің даму тарихы, қазіргі жағдайы және олардың тиімділігі қарастырылады. Онлайн оқыту технологияларының пайда болуы, оның білім беру жүйесіне әсері, сондай-ақ аралас оқыту моделінің артықшылықтары мен кемшіліктері талданады. Сонымен қатар, Қазақстандағы тілдік оқытудың онлайн және аралас түрлерінің дамуы мен қолданысы зерттеледі.

Түйін сөздер: онлайн оқыту, аралас оқыту, тілдік оқыту, білім беру технологиялары, Қазақстан

Онлайн оқыту

Қазіргі заманғы қашықтықтан оқытудың жағдайын талдау әр типті ақпараттық ағымдарды дербес басқаруға, жеке тұлғаның креативті ойлауын қалыптастыруға және интеллектуалды дамуына әсер ететінін және қашықтықтан оқытуға сұраныс артып келе жатқанын көрсетті.

Университеттерде қашықтықтан оқытудың дамуын қарастырайық.

Қашықтықтан білім беру формасын құрудың алғашқы әрекетін осыдан 350 жыл бұрын Ян Коменский қолға алды. Ол иллюстрацияланған оқулықтарды білім беру тәжірибесіне енгізді. Ол сонымен қатар өзінің «Ұлы дидактикасын» жазып, білім беруде жүйелі әдіс қолдану мақсатында қор құрды. Көптеген зерттеушілер оны қашықтықтан білім беруді тудырушы деп мойындайды.

XIX ғасырдың соңында қашықтықтан білім берудің үлкен атасы «корреспонденттік» оқыту пайда болды. Енді студент өзінің жазба жұмысын мұғалімге жіберіп, пошта арқылы оқытушыдан ескерту және жана кітаптар ала алатын болды. Бұл өзгерістер күнделікті пошталық байланыстың пайда болуының арқасында іске асты (Elitarium.Ru).

(Elitarium. Ru) мәліметтері бойынша қашықтықтан білім берудің Француз ұлттық орталығының (CEND) негізі 1969 жылы қаланған. Оның іс-әрекетін келесі мәліметтер куәландырады: оқу курстарының саны 2,5 мың, пайдаланушылар саны 350 мың, филиалдары әлемнің 120 елінде, оқу курстарын құрастыруда және білім беру іс әрекетінде 5 мың оқытушы қатысады. CEND жұмысын ұйымдастыруда қолданылатын техникалық құралдарға спутниктік теледидар, бейне және дыбыс кассеталары, электрондық пошта, Internet және де дәстүрлі әдебиет көздері жатады.

Басқа да Еуропадағы ескі қашықтықтан білім беру орталықтары Испаниядағы (елде оқу орталықтары 58, шетелде 9) қашықтықтан білім беру Ұлттық университеті (UNED) және Балтық аймағындағы 10 елді біріктіретін штаб-пәтері Стокгольмдегі Балтық университеті (BU).

1989 жылы АҚШ-та 1500 колледж және TV консорциумынан тұратын бұқаралық телехабар (PBS TV) жүйесі құрылды. PBS TV төрт білім беру арналары арқылы жіберілетін бірнеше оқу бағдарламаларынан тұрады. Олардың ішінде ғылымның, бизнестің, басқарудың әртүрлі салалары бойынша курстарды ұсынатын үлкендерді оқыту бағдарламасы (PBS Adalt Learning Service) ерекше орын алады.

Қашықтықтан білім берудің ерекшеліктері оқу мазмұнына және оқу деңгейіне, оқушылардың құрамына және санына, техникалық және қаражат мүмкіншіліктеріне, елдің білім беру жүйесінің тарихи-мәдени ерекшеліктеріне, үкіметтің саясатына, қашықтықтан білім берудің осы немесе басқа моделін пайдалануға байланысты.

Қашықтықтан білім беретін оқу орындарының басым көпшілігі АҚШ және Канада елдерінде орналасқан. Қашықтықтан оқыту бағдарламасы бойынша 700-ден астам колледж

және университеттер білім беруді ұсынады. АҚШ-та өткен ғасырдың соңында жоғары оқу орындарының 58 пайызы қашықтықтан оқыту курстарын енгізген.

Е.С. Полат және тағы басқа ғалымдардың жұмыстарында келесі алты модель анықталған: экстернат түрінде оқыту;

- бір университеттің негізінде оқыту;

бірнеше оқу орындарының бірлесіп жұмыс жасауына негізделген оқыту;

арнайы мамандандырылған оқу орнында оқыту;

автономды оқыту жүйелері;

мультимедиалық бағдарламаларға негізделген формалды емес интегралды оқыту.

(R.S.J. Tuninga, Jb.J Seinen) сәйкес қашықтықтан оқытудың келесі модельдері белгілі:

кеңес беруші модель (студенттердің оқу орталығына тұрақты келіп отыруы);

корреспонденттік модель (оқытушы мен студент арасындағы жеке кездесулерсіз оқу ақпаратымен және т.б. ақпараттармен перманентті жолмен алмасу);

- реттелетін өздік жұмыс моделі (студенттердің оқудағы өздік жұмыс істеу, өздік жұмысқа бейімделген оқу материалдарының жоғары сапасының қажеттілігі).

Дамып жетілу дәрежесі бойынша қашықтықтан оқытудың келесі модельдері белгілі:

дәстүрлі сырттай;

ашық;

телеоқыту;

виртуалды сыныптар;

виртуалды университеттер (Т.П.Воронина, В.П.Кашицин,

О.П.Молчанова);

Гибридті оқыту модельдері

Аралас оқытудың бірнеше модельдері бар. Олардың әрқайсысы белгілі бір бағыт үшін оқушылардың іс-әрекетін тиімді ұйымдастыруға көмектеседі.

"Төңкерілген класс" моделі

Бұл моделді солай атау себебі, өйткені оның құрылымы аудиториядағы дәстүрлі іс-шараларға қарама-қайшы. Егер классикалық схема бойынша сабақтың 80% — ы теориялық материалды зерттеуге, 20%—ы материалды бекіту үшін тапсырманы орындауға арналған болса, онда "төңкерілген класс" моделі оқушының үйде өз бетінше оқыған теориялық материалды жаңарту уақытының 20%-ын, ал 80%-ы материалды бекіту үшін тапсырмаларды орындауды қамтиды. Бұл негізгі идея: алдымен сіз ақпаратты өзіңіз зерттейсіз, содан кейін сыныпта немесе қашықтан тақырыпты талқылау және білімді бақылау жүргізіледі. Мұндай модель мұғалімге оқушыларды дұрыс бағытқа бағыттауға, ал студенттерге тәуелсіздік, тәртіп және шығармашылық қабілеттерін дамытуға көмектеседі.

"Станциялар" бойынша қозғалыс

Бұл модель көбінесе жобалық жұмыстарда, сонымен қатар көптеген студенттері бар білім беру курстарын ұйымдастыруда қолданылады. Оқушылар бірлескен жұмыс үшін топтарға бөлінеді. Топтар кезек-кезек кезектік тапсырмаларды орындай отырып, "станцияларда" жүреді. Мысалы, олар бірге тақырыпты талдайды немесе презентация дайындайды. Осы тәсілдің арқасында мұғалім барлығына дұрыс уақыт бере алады. Бұл сонымен қатар студенттер үшін командада жұмыс істеуді үйренудің жақсы тәсілі.

Автономды топ

Мұнда "станциялар" бойынша қозғалыстағыдай оқушыларды бірлескен жұмыс үшін топтарға бөледі. Алайда, топтар кездейсоқ емес, белгілі бір принциптерге сәйкес қалыптасады — оқушының мақсаттары мен қажеттіліктері. Мысалы, макияж курстарын алайық. Біреу өзі үшін макияж жасауды үйренгісі келеді, ал біреу макияж визажисті болып, бизнес ашқысы келеді. Бұл мүлдем басқа мақсаттар, яғни оқу жоспарында әртүрлі ақпарат болуы керек. Сондықтан студенттерді топтарға бөліп, әр топ үшін жеке бағдарламаны тек қажетті материалдармен дайындау тиімді.

Flex-моделі

Қашықтықтан оқытуға баса назар аударылады. Барлық сабақтар іс жүзінде өтеді, сонымен қатар оқушылар материалдар базасына қол жеткізе алады. Белгілі бір, әдетте, ең күрделі тақырыптарды талдау үшін мұғаліммен бетпе-бет кездесулер және топтарда жұмыс істеу қарастырылған. Сонымен қатар, жеке кеңес алу үшін тәлімгермен кездесуге болады. Бұл модель оқу аудиторияларында көп уақыт өткізгісі келмейтін және өз бетінше жұмыс істеуге дайын адамдар үшін ыңғайлы.

Self-blend моделі

Ал мұнда, керісінше, аудиторияларда күндізгі оқуға басты назар аударылады. Онлайн сабақтар студенттердің тақырыпты терең меңгеруі үшін қосымша ретінде ғана қызмет етеді. Бұл тәсіл "жетілмеген" аудитория үшін тиімді болады, оны өз бетімен жасау қиын, мысалы, мектеп оқушылары үшін.

Қазақстандағы онлайн және аралас оқыту

Сандық технологиялардың дамуы білім беру жүйесіне үлкен өзгерістер әкелді. Әсіресе, COVID-19 пандемиясы онлайн және аралас оқытудың маңыздылығын арттырды. Қазақстанда бұл оқыту түрлері қарқынды дамып, білім беру саласында кеңінен қолданыла бастады.

Онлайн оқыту: мүмкіндіктер мен қиындықтар

Артықшылықтары:

- Географиялық қолжетімділік, шығындардың азаюы, икемділік.
- Әртүрлі білім беру ресурстарын пайдалану.

Қиындықтары:

- Интернет сапасы мен техникалық жабдықтың жеткіліксіздігі.
- Өзін-өзі басқару дағдыларының қажеттілігі.
- Мұғалімдердің жаңа технологияларды меңгеру қиындығы.

Үкімет "Цифрлық Қазақстан" бағдарламасы аясында онлайн білім беруді қолдап, e-Learning, BilimLand, OpenU платформаларын дамытты. Мұғалімдерге IT курстар ұсынылып, интернет инфрақұрылымын жақсарту жұмыстары жүргізілуде. Онлайн және аралас оқыту Қазақстанда қарқынды дамуда. Қиындықтарды шешу үшін техникалық инфрақұрылымды нығайту, мұғалімдердің біліктілігін арттыру және жаңа оқыту әдістерін енгізу маңызды. Бұл бағыттағы жұмыстар алдағы жылдары күшейе түседі.

Қорытынды

Онлайн және аралас тілдік оқыту – қазіргі заманғы білім беру жүйесінің ажырамас бөлігіне айналған инновациялық әдістер. Бұл тәсілдер оқушыларға икемділік,

қолжетімділік және өзіндік оқу траекториясын қалыптастыру мүмкіндігін ұсынады. Онлайн оқыту арқылы білім алушылар кез келген уақытта қажетті материалдарға қол жеткізіп, өз бетімен білімін жетілдіре алады. Алайда, бұл форматтың басты қиындықтары – тікелей қарым-қатынастың жетіспеушілігі, өзін-өзі ұйымдастырудың қажеттілігі және техникалық мәселелер.

Аралас оқыту дәстүрлі әдістер мен онлайн технологиялардың үйлесімі ретінде оқытудың тиімділігін арттырады. Бұл әдіс студенттердің белсенділігін жоғарылатып, білімді терең меңгеруге көмектеседі. Дегенмен, аралас оқытуды ұйымдастыру оқытушылардан қосымша дайындық пен цифрлық дағдыларды талап етеді.

Қазақстандық білім беру жүйесінде аралас және онлайн оқыту белсенді түрде енгізіліп жатыр. Оқытушылар мен студенттердің жаңа технологияларды меңгеруі, оқу үдерісін цифрландыру және әдістемелік қолдауды арттыру – бұл тәсілдердің тиімділігін қамтамасыз етудің маңызды шарттары. Жалпы алғанда, онлайн және аралас оқыту әдістерін жетілдіру және тиімді қолдану арқылы тілдік білім берудің сапасын жаңа деңгейге көтеруге болады. Ең бастысы – білім алушылардың қажеттіліктеріне сай икемді, қолжетімді және нәтижелі оқыту жүйесін құру.

Әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі. «Цифрлы Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы. – www.gov.kz.
2. BilimLand платформасы. Қазақстандағы онлайн білім беру ресурстары. – www.bilimland.kz.
3. OpenU жобасы. Қашықтықтан оқытудың заманауи платформалары. – www.openu.kz.
4. Жанғазиева А., Мұхамедиева Г. Аралас оқыту технологияларының ерекшеліктері // Білім және ғылым журналы, 2023, №4, 45–52 б.
5. Amway Қазақстан. Аралас оқыту: дәстүрлі және онлайн оқытудың үйлесімі. – www.kz.amway.com.

ӘОЖ 811.11:811.512.122

АҒЫЛШЫН ТІЛІНЕН ЕНГЕН SLANG СӨЗДЕРДІҢ ҚАЗАҚ ТІЛІНЕ ӘСЕРІ

Жолтан Маржан, Қатарбай Ақбота

Жетекші: *Тусунбекова М.Ж.*

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, Астана, Қазақстан.

Түйіндеме: Slang сөздер жастар арасында кеңінен қолданылып, тілдің лексикалық қорын байытқанымен, тілдік тазалыққа қауіп төндіруі мүмкін. Мақалада ағылшын тілінен енген сленг сөздердің қазақ тіліне әсері зерттеледі. Ағылшын тілінің ықпалы, әсіресе әлеуметтік желілер мен медиа арқылы, қазақ тілінің дамуына және сөйлеу мәдениетіне қалай әсер ететіні қарастырылады.